

σιγά

σιγά, επίρρ. [<αρχ. σιγή], σιγά. **1.** αργά: «ανέβηκε σιγά τη σκάλα και βγήκε στο μπαλκόνι». **2.** χαμηλόφωνα: «μίλα σιγά μη μας ακούσουν». **3.** προσεκτικά, συνετά: «όσο πιο σιγά ενεργείς, τόσο λιγότερα λάθη κάνεις». **4α.** ως επιφών. **σιγά!** δηλώνει αμφισβήτηση, αμφιβολία με διάθεση ειρωνείας: «ο τάδε θα παντρευτεί την κόρη του τάδε βουλευτή. -Σιγά!». Πολλές φορές, μετά το επιφώνημα επαναλαμβάνεται και η πληροφορία που δημιούργησε το επιφώνημα: «ο τάδε θα παντρευτεί την κόρη του τάδε βουλευτή. -Σιγά που θα την παντρευτεί! ή σιγά να μην την παντρευτεί!». Επίσης, πολλές φορές, του σιγά προηγείται το *ναι*. **β.** επιφώνημα που δηλώνει δυσαρέσκεια ή αγανάκτηση και σημαίνει ηρέμησε, πρόσεχε, συμμαζέψου: «σιγά, πώς κάνεις έτσι, δε σ' έβρισα! || σιγά, βρε άνθρωπε, με πάτησες! || σιγά, γιατί θα στις βρέξω!». (Ακολουθούν 21 φρ.)·

- σιγά, θα μας πάρουν τα σορόπια! βλ. λ. [σορόπι](#)·

- σιγά, θα πατήσεις τη φούστα σου! βλ. λ. [φούστα](#)·

- σιγά μη σπάσεις τ' αβγά! βλ. λ. [αβγό](#)·

- σιγά μην (και) δε(ν)... ή σιγά μη δε(ν)... ή σιγά μη(ν)... ή σιγά να μην..., **α.** έκφραση που δηλώνει πως οπωσδήποτε θα κάνουμε αυτό που μας απαγορεύει κάποιος: «ο τάδε είπε να μην πας στη συγκέντρωση. -Σιγά μην και δεν πάω», δηλ. βεβαίως θα πάω || δε θέλω να 'ρθεις μαζί μας στα μπουζούκια. -Σιγά μη δεν έρθω», δηλ. βεβαίως θα έρθω. **β.** έκφραση που δηλώνει πως οπωσδήποτε δε θα κάνουμε αυτό που μας προτρέπει κάποιος: «ο τάδε είπε να πας κι συ στη συγκέντρωση. -Σιγά να μην πάω», δηλ. βεβαίως δε θα πάω || το βράδυ θέλω να 'ρθεις μαζί μας στα μπουζούκια. -Σιγά να μην έρθω», δηλ. βεβαίως δε θα έρθω. **γ.** έκφραση με την οποία αμφισβητούμε τα λεγόμενα κάποιου: «απ' ό,τι ξέρω θα 'ρθει κι ο τάδε μαζί μας στην εκδρομή. -Σιγά μην έρθει ο τεμπέλαρος», δηλ. δε θα έρθει || αποκλείεται να φάει η τάδε παγωτό, γιατί κάνει δίαιτα . -Σιγά μη δε φάει η λιμάρα», δηλ. θα φάει·

- σιγά μην πέσεις! βλ. λ. πέφτω·

- σιγά μην τρακάρεις! βλ. λ. τρακάρω·

- σιγά ρε άγριε! βλ. λ. άγριος·

- σιγά ρε έξυπνε! βλ. λ. έξυπνος·

- σιγά ρε ξύπνιε! βλ. λ. ξύπνιος·

- σιγά ρε όμορφε! βλ. λ. όμορφος·

- σιγά σιγά, **α.** πολύ αργά: «περπατούσε σιγά σιγά δίπλα στην παραλία και σκεφτόταν». **β.** με την πάροδο του χρόνου, σταδιακά: «μόλις συνήλθε, άρχισε σιγά σιγά να καταλαβαίνει τι είχε συμβεί». (Λαϊκό τραγούδι: στρώσε την τάβλα, μπέη μου, και φέρε να τα πιούμε και στα ντουζένια τα γλυκά **σιγά σιγά να μπούμε**). **γ.** πολύ χαμηλόφωνα: «μιλούσαν σιγά σιγά, για να μην μπορούν ν' ακούσουν οι άλλοι». **δ.** με μεγάλη προσοχή, με πολλές προφυλάξεις: «πήγε σιγά σιγά από πίσω του και τον έπιασε απ' το λαιμό». (Λαϊκό τραγούδι: να γιατί γυρίζω με τ' αμάξι, να γιατί **σιγά σιγά** περνώ: για 'να σου γλυκό φιλάκι, γιατ' εσένα κοπελιά μου αγαπώ)·

- σιγά σιγά και με το μαλακό, πολύ αργά, χωρίς βιασύνη και χωρίς φωνές ή αγριάδα. (Λαϊκό τραγούδι: τη γυναίκα την κερδίζεις με τον τρόπο το γλυκό, **σιγά σιγά και με το μαλακό**)·

- σιγά στη δουλειά! ή σιγά τη δουλειά! βλ. λ. [δουλειά](#)·

- σιγά στο πράγμα! ή σιγά το πράγμα! βλ. λ. [πρά\(γ\)μα](#)·

- σιγά στο πρόσωπο! ή σιγά το πρόσωπο! βλ. λ. πρόσωπο·

- σιγά τ' αβγά! βλ. λ. [αβγό](#).
- σιγά τα αίματα! βλ. λ. αίμα.
- σιγά τα λάχανα! βλ. λ. λάχανο.
- σιγά τα ωά! βλ. λ. ωό.
- σιγά την απώλεια! βλ. λ. απώλεια.
- σιγά τον πολυέλαιο! βλ. λ. [πολυέλαιος](#).
- σιγά τον πολυέλεο! βλ. λ. [πολυέλεος](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας